

Brusel 15. listopadu 2017
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2016/0230 (COD)

13249/17
ADD 1 REV 1

CLIMA 280
ENV 848
AGRI 553
FORETS 44
ONU 136
CODEC 1600

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	12829/17
Č. dok. Komise:	11494/16 - COM(2016) 479 final
Předmět:	Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zahrnutí emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy, změn ve využívání půdy a lesnictví do rámce politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030 a o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 525/2013 o mechanismu monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů a podávání dalších informací vztahujících se ke změně klimatu – obecný přístup = Prohlášení

Delegace naleznou v příloze prohlášení Chorvatska, Polska, Finska a Komise týkající se obecného přístupu, který dne 13. října 2017 přijala Rada pro životní prostředí. Prohlášení budou zařazena do zápisu z jednání Rady.

CHORVATSKO

„I když jsou do nejnovější verze návrhu nařízení o LULUCF částečně začleněny chorvatské návrhy změn, které zohledňují specifické okolnosti v Chorvatské republice v důsledku válečných událostí v 90. letech minulého století, které měly a nadále mají přímý vliv na obhospodařování lesů, Chorvatská republika se domnívá, že za účelem zohlednění jednotlivých specifik jsou potřebné další úpravy návrhu nařízení, zejména v části, která se týká výšky odškodnění v příloze VII.

Jelikož je Chorvatská republika zemí bohatou na lesní oblasti (nejméně 43 % její celkové plochy), navrhované znění obecného přístupu pro nařízení o LULUCF, a zvláště navrhované ustanovení o flexibilitě 9,6 milionu tun ekvivalentu CO₂ na období 2021–2030 ve spojení s navrhovaným faktorem kompenzace ve výši 12 %, by mohlo způsobit, že bude neprávem penalizována. Znamená to rovněž, že emise průmyslu a hospodářství by musely být kompenzovány z odvětví LULUCF, ačkoli toto odvětví bude až do roku 2030 vykazovat skutečná snížení.

Nedávná odborná hodnocení ukazují, že Chorvatská republika potřebuje vyšší kompenzace (faktor kompenzace ve výši 32 %), tzn. roční mezní hodnotu kompenzace ve výši 2,5 milionu tun. Tato hodnocení berou v úvahu skutečnost, že referenční období 2000–2009 nebylo pro Chorvatskou republiku reprezentativní, protože intenzita těžby dřeva byla poměrně nízká a na nižší než optimální úrovni v důsledku války na území země a zaminovaných lesních oblastí. V Chorvatské republice se tudíž plánuje zvýšení intenzity těžby dřeva, a současně se požaduje, aby se lesy obhospodařovaly udržitelným způsobem za stálého snižování emisí CO₂.

S ohledem na výše uvedené se Chorvatská republika stále domnívá, že je nutné zvýšit částku kompenzací stanovenou pro tuto zemi v příloze VII, a není s to podpořit přijetí obecného přístupu.“

POLSKO

„Lesy a půda jsou největšími zásobníky uhlíku na světě. Znehodnocení lesa a půdy má nepříznivý dopad na kvalitu vody a přístup k ní, na biologickou rozmanitost a zesiluje globální problémy, jako je hlad, chudoba a migrace. Zmírnění, nebo dokonce odstranění těchto problémů jednou provždy je jedou ze složek Pařížské dohody. Zlepšovat kvalitu vody a chránit biologickou rozmanitost je třeba v první řadě prostřednictvím regenerace přírodních systémů, jako jsou lesy a půda. Těžba dřeva probíhající v souladu s regenerací přírodních systémů zlepšuje environmentální podmínky, chrání biologickou rozmanitost a vede k tvorbě pracovních míst, a to i ve venkovských oblastech.

Polsko by proto rádo vyjádřilo obavy ohledně předloženého návrhu nařízení a rovněž **hluboké zklamání z toho, že nové návrhy ve znění dokumentu přijatého jako obecný přístup na zasedání Rady pro životní prostředí dne 13. října 2017 jsou velmi komplikované. Formulace dohodnutého znění jsou pro průměrného čtenáře nesrozumitelné. Domníváme se, že je třeba nalézt transparentní a srozumitelné řešení, které bude obecně přijatelné.** Vypracovaný dokument bude prezentován na fóru úmluvy o změně klimatu. Navrhovaná referenční úroveň pro obhospodařovanou lesní půdu je součástí vnitrostátně stanoveného příspěvku podle Pařížské dohody a musí představovat metodu, k níž se budou moci připojit ostatní strany dohody. Navíc musíme zajistit, aby navržené řešení nezvyšovalo administrativní zátěž a neponechávalo stranou pokroky v oblasti vědy a vzdělávání. EU musí být v tomto ohledu příkladem pro rozvojové země.

V navrhovaném legislativním aktu nebyla řádně zohledněna skutečnost, že lesní ekosystémy představují nejrozsáhlejší a nejdůležitější propady uhlíku v Evropě. Členské státy uplatňují udržitelné obhospodařování lesů, díky němuž je ročně pohlceno 440 milionů tun ekvivalentu CO₂. **Předmětný legislativní návrh neobsahuje pobídku, která by členské státy motivovala k přijímání opatření vedoucích k profesionalizaci obhospodařování lesů za účelem zvýšení potenciálu lesů zmírňovat změnu klimatu a zohlednění organického uhlíku v lesní půdě.** Návrh neodkazuje na možnost zvýšit objem pohlcení prostřednictvím lesů pomocí dodatečných činností v oblasti obhospodařování lesů, jako je například přeměna lesních porostů, zvýšení potenciálu přirozených lesních porostů a regulace období střídaní u zralých lesních porostů. **Kromě toho bychom se měli vyvarovat vytváření takových pravidel započítávání, která by vedla k tvorbě pasivních zůstatků v situaci, kdy se zásoby lesní biomasy odhadované na rok 2030 zvyšují a představují významné propady.**

Obavy vzbuzuje rovněž zavedení pravidla nulového pasivního zůstatku Unie. Jde o nové pravidlo, které podle Kjótského protokolu není závazné a bylo zavedeno na úrovni Unie. Zaprvé, toto pravidlo vychází z článku 4 návrhu nařízení, jenž členským státům ukládá povinnost zajistit, aby v odvětví LULUCF neměly čisté emise. Zadruhé, stanovením cíle pro EU zavádí tato myšlenka znepokojující precedent. Mohla by velmi silně ovlivnit způsob, jakým jsou v jednotlivých členských státech obhospodařovány lesy. Chtěli bychom zdůraznit, že lesnictví spadá do pravomoci členských států, a stanovení cíle Unie by tuto pravomoc omezovalo. Zatřetí, udržitelné obhospodařování lesů je hodnotou samo o sobě a nesmí být podmiňováno činností sousedních zemí. Členské státy, které splní povinnosti uvedené v článku 4 nařízení a obhospodařují lesy udržitelným způsobem, nesmí být penalizovány za splnění povinností, které jim byly uloženy. Kompenzace je členským státům přiznána na základě nahodile zvoleného období pro referenční úroveň pro obhospodařovanou lesní půdu; všechny členské státy by proto měly mít právo kompenzace využít, pokud tato potřeba vznikne. Začtvrté, členské státy zjistí, zda mají nárok na využití kompenzace, teprve koncem období započítávání, což jim znemožňuje provádět podstatné strategické plánování vzhledem k nejistotě, zda splní cíl EU, nebo ne.

Rovněž bychom chtěli vyjádřit náš postoj k referenční úrovni pro obhospodařovanou lesní půdu a představit naše pojetí toho, jak by tato úroveň měla být stanovována a jaké faktory by měly být při jejím vymezení brány v úvahu.

Podle našeho názoru by referenční úroveň pro obhospodařovanou lesní půdu na konkrétní roky měla být v souladu s přirozeným modelem rozvoje lesních zdrojů; měla by zohledňovat potřebu zvyšovat potenciál přírůstku lesů a současnou a předvídatelnou věkovou strukturu lesního porostu v daném členském státě.

Zdůrazňujeme, že referenční úroveň pro obhospodařovanou lesní půdu by měla zohledňovat monitorování a pravidelné posuzování typické biodiversity s ohledem na úlohu, kterou lesy mají v systému ochrany přírodních zdrojů daného členského státu. Jakékoli opatření mající vliv na růst lesních zdrojů, vedoucí k „příznivému“ odklonu od uvedeného modelu, představuje dodatečné antropogenní opatření, jež musí být zohledněno v rámci navrhované metody započítávání.

Je naléhavě potřeba změnit metodiku postupů stanovování referenční úrovně obsaženou v návrhu nařízení. Nesmí dojít ke změně v přístupu, který by se odchyloval od dříve nezpochybňované zásady a vedl by k tomu, že rostoucí lesní zdroje v dané zemi by v důsledku umělých omezení byly pro účely systému započítávání považovány za zdroje emisí, a nikoli za přirozený propad.

Navrhujeme, aby referenční úroveň pro obhospodařovanou lesní půdu zohledňovala účinek změn souvisejících s přirozenou dynamikou a věkovou strukturou. Je důležité, aby členské státy nebyly postihovány za udržitelné obhospodařování lesů, jehož cílem je zvyšovat lesní zdroje, které je prováděno v souladu se zavedenými postupy a s vnitrostátními právními předpisy.

Souhlasíme s Komisí, že věková struktura lesa, které není vyvážená (kde podíl starších stromů je rostoucí), může vést k dlouhodobému omezení úlohy lesů jako propadu uhlíku.

Navzdory pokusům Komise ujistit členské státy, že daný přístup k referenční úrovni pro obhospodařovanou lesní půdu by neměl nepřiměřeně ovlivňovat budoucí omezování intenzity obhospodařování lesů, by stanovení případných omezení v navrhovaném právním předpisu mohlo být v rozporu s duchem Pařížské dohody, jejímž cílem je zachovat nebo zvýšit úlohu lesů jako dlouhodobého propadu uhlíku.

Je třeba poukázat na skutečnost, že z hlediska chápání toho, jak lesy fungují, a využívání těchto lesů za účelem hospodářského rozvoje, není aktuálně navrhovaná referenční úroveň správná. Naše pojetí zahrnutí lesnictví do politiky v oblasti klimatu obsahuje vyšší produktivitu lesního hospodářství, tj. vyšší produkci dřeva. Tento přístup slouží společnosti, ale rovněž znamená, že lesy hrají větší úlohu při ochraně a utváření biodiverzity a mají větší vliv na kvalitu vody a regeneraci půdy. Cílem tohoto prohlášení je upozornit na uvedené otázky a naléhavě vyzvat k zohlednění našich požadavků.“

FINSKO

„Finsko je pevně odhodláno prosazovat celosvětovou agendu v oblasti klimatu, včetně Pařížské dohody a ambiciózního klimaticko-energetického balíčku EU. Dlouhodobým cílem Finska je společnost, která bude z hlediska emisí uhlíku neutrální, bude založená na obnovitelných zdrojích energie a v jejímž rámci budou fosilní materiály nahrazeny udržitelně vyrobenými biologickými materiály. Finsko se rozhodlo, že do roku 2030 zvýší podíl energie z obnovitelných zdrojů na konečné spotřebě energie na více než 50 %, postupně ukončí používání uhlí k výrobě energie a sníží používání fosilní ropy o polovinu. Naším cílem je být do roku 2045 neutrální z hlediska emisí uhlíku.

Finsko zdůrazňuje, že výsledný dokument vzešlý ze zasedání Rady pro životní prostředí ze dne 13. října 2017 by vedl ke značnému riziku, že pravidla započítávání nebudou odrážet realitu. Nemotivoval by k udržitelnému obhospodařování lesů a nepodporoval by používání udržitelných lesních produktů s dlouhou životností, ani přechod na ekonomiku založenou na biotechnologiích. Kompenzace, která je v tomto nařízení stanovena, je pozitivním krokem vpřed, avšak množství dohodnuté pro Finsko nepostačuje k vyrovnání pasivních zůstatků způsobených pravidly započítávání.

Ve Finsku představuje odvětví LULUCF, a zejména lesy, i nadále významný čistý propad uhlíku. Avšak v důsledku pravidel započítávání by byly lesy považovány za zdroj emisí a faktický cíl snižování emisí pro Finsko by byl výrazně vyšší než 40 %. To by nebylo v souladu se závěry Evropské rady z října 2014.“

EVROPSKÁ KOMISE

„Na základě žádosti několika členských států by Komise ráda objasnila svůj výklad pravidel započítávání pro obhospodařovanou lesní půdu uvedených v návrhu nařízení LULUCF.

Komise připomíná, že v jejím návrhu nařízení LULUCF jsou pohlcení a emise v případě obhospodařované lesní půdy započítávány do referenční úrovně pro lesy.

Komise v souladu se svým návrhem znovu potvrzuje, že navrhovaná referenční úroveň pro lesy se musí zakládat na odhadu budoucího propadu uhlíku v lesích, který bude určen na základě projekce zaznamenané charakteristiky lesa a postupů a intenzity obhospodařování lesa doložených v historickém referenčním období¹.

Komise zdůrazňuje, že navrhovaná referenční úroveň pro lesy bere plně v úvahu budoucí dopad dynamické charakteristiky lesů související s věkem, např. průměr, přítomné druhy, délku střídání, historické přírůstky, a nebrání budoucímu zvýšení těžby. Tyto charakteristické znaky mohou v řádně doložených případech odůvodnit těžbu dřeva až do úrovně rovnající se ročnímu přírůstku lesů. Tento nárůst těžby je v souladu s přístupem referenční úrovně pro lesy. Jelikož v této souvislosti dojde k poklesu pohlcování, je třeba při stanovení referenční úrovně lesa vzít v úvahu i tuto skutečnost.

Nevyvážená věková struktura lesů (s příliš velkým počtem starých stromů) může vést k dlouhodobému snižování propadu uhlíku. Komise členské státy znovu ujišťuje, že přístup referenční úrovně pro lesy příliš neomezí budoucí úpravy intenzity obhospodařování lesů, jejichž cílem je udržet nebo zvýšit dlouhodobý propad uhlíku v souladu s Pařížskou dohodou.“

¹ V dokumentu 12829/17 se tím rozumí období 2000–2009.